

Wat vinden jullie van de trailer?

Wat gebeurt er in deze trailer met de tijd?

- ▶ Je ziet steeds flashbacks naar het verleden.
- ▶ Grote stukken tijd overgeslagen.
- ▶ Er wordt vooruitgekeken naar de toekomst (flashforward)

Wat is het doel van dit tijdseffect?

- ▶ Er wordt meer spanning in het verhaal gebracht.
- ▶ De film kan het verhaal van een heel leven vertellen.

Waar speelt de film zich af?

- ▶ In Duitsland en Nederland

Waarover gaat de les vandaag?

- ▶ Tijd en ruimte

Boek p. 190

- ▶ Lees het fragment bij oefening 2!
- ▶ Los onderstaande vragen op p.190

Verbetering oefening 2

a Welke sfeer wordt er opgeroepen? Markeer vier woorden.

achterdochtig *amüsant* angstig claustrofobisch diepzinnig **doodernstig**
eenvoudig ernstig geloofwaardig gevoelig **gezellig** **grappig** *griezelig* grimmig
heldhaftig **herkenbaar** **HUILERIC** **KWAADAARDIG** mysterieus **neerslachtig**
onbezorgd **ondeugend** ongerust **ontroerend** *onverschillig* **OPGERUIMD**
paniekerig pittig respectvol **romantisch** *saai* **sfeerloos** *sfeervol* **spannend**
TOBBERIC triomfantelijk *uitdagend* **UITGELATEN** **verbitterd** verdrietig
vermanend verrassend **vies** **voldaan** vrolijk wrevelig **ZIELIG** **ZONNIG** zwart

b Verantwoord je keuze in kernwoorden.

Persoonlijk antwoord

.....

.....

Verbetering oefening 2

c Som drie plaatsen op die dezelfde sfeer kunnen weergeven.

Persoonlijk antwoord

.....

.....

Boek p. 190 - 191

- ▶ Maak per twee oefening 3 en 4

Verbetering oefening 3

3 Bekijk de strip en beantwoord de vragen.

Naar: De wraak van graaf Skarber, Grzegorz Rosinski en Yves Sente

- a In welke tijd speelt dit fragment zich af? 19de eeuw
- b Tot welk sociaal milieu behoren de personages? De rijkere klasse

Verbetering oefening 3

c Geef voorbeelden waaruit je dat kunt afleiden.

Kledij (hoge hoeden/pakken), koetsen

.....

.....

Verbetering oefening 4

4 Lees het fragment en beantwoord de vragen.

De lucht zat vol regen. Eindelijk bereikten we de plek waar we moesten zijn. Het was een groot, somber gebouw met een massieve poort. Louis greep me bij de pols en trok mij mee de steeg naast het gebouw in. Een bemodderde trap leidde naar een onooglijke deur, waar Louis zijn schouder tegenaan zette terwijl hij de deurknop omdraaide. Ineens stonden we binnen. Het was er stil, donker en stoffig en er hing een geur van schimmel. Uit een van de hoeken kwam een zacht gejank. Ik kneep mijn ogen tot spleetjes om meer te zien dan alleen maar zwart, maar ze lieten zich niet overhaasten. Het duurde nog even voor de duisternis minder zwart werd en toen zag ik in de hoek van de kamer tralies met daarachter een kop met ogen die droevig keken, zoals alleen een hond droevig kan kijken.

Naar: Ik denk dat het liefde was, Kathleen Vereecken

- a. Waar speelt dit fragment zich af?

In een donker, stoffig gebouw

- b. Omschrijf in enkele woorden de sfeer die de plaats uitstraalt.

Koud, spanning, ...

Verbetering oefening 4

c Noem elementen uit de ruimte die deze sfeer creëren.

Somber gebouw, regen, geur van schimmel, donker,...

---

d Wat zou er verder in het verhaal in deze ruimte nog kunnen gebeuren?

Persoonlijk antwoord

Doe jullie boek dicht!

Groene kader: ruimte

Ruimte

De plaats waar de gebeurtenissen in het verhaal zich afspelen, is de **geografische ruimte**. Deze geografische ruimte kan werkelijk bestaan of ze kan fictief (verzonnen) zijn.

Bv. **Een verhaal kan zich afspelen in België, in een havenstad, in een verlaten dorp,...**

Bv.: **De film van FC de Kampioenen 3 speelt zich vooral af in Babacouta, een dorp in Afrika...**

De beschrijving van de ruimte (gebouwen, mensen, een landschap,...) kan een weergave zijn van de stemming in het verhaal. Dit is de **sfeerscheppende ruimte**.

Bv. **Een donkere herfst dag met veel regen gaat meestal gepaard met een sombere sfeer.**

Bv.: **Bij een diner met kaarslicht is er meestal sprake van een romantische sfeer.**

Groene kader: ruimte

Personages maken door hun afkomst, beroep, hobby's, opleiding,... deel uit van een bepaalde sociale groep. Dit is de **Sociale ruimte**..... in een verhaal.

Bv.: **het leven van een inspecteur speelt zich vaak af in een ruimte met misdaad, gangsters, snelheidsduivels, rechters, advocaten, beschuldigen,...**

Bv.: **Het leven van een taxichauffeur speelt zich vaak af in een ruimte met reizigers, fuifgangers, gepensioneerden, mensen zonder rijbewijs,...**

De ruimte kan symbolisch zijn voor de gevoelens van het personage of de situatie waarin zij/hij zich bevindt. We spreken in deze context van de **Symbolische ruimte**.....

Bv.: **Een man rijdt met de auto uit een donkere tunnel en komt terecht in een prachtig landschap. Dit kan symbool staan voor een nieuwe periode in het leven van het personage.**

Bv.: **Sofie tekent voortdurend hartjes op haar kaft. Dit kan symbool staan voor onbeantwoorde liefde.**

Boek p. 192

- ▶ Maak per twee oefening 5

Verbetering oefening 5

a Welke sfeer roept het fragment op? ..... Sombor, koud, verward

b Welke elementen uit de tekst zorgen ervoor dat je die sfeer ervaart?

De beschrijving van de kou, niemand komt nog buiten, de schaduwen werpen griezelige wezens op het gras, de ik-persoon lijkt niet te weten waar hij is,...

c Omschrijf de verschillende ruimtes in dit fragment in de tabel.

geografische ruimte	... Een stad met een oude haven en een oud gebouw dat vanbinnen op een ziekenhuis lijkt
sfeerscheppende ruimte	... De winter creëert een sombere sfeer. Mensen blijven allemaal binnen, er is geen beweging buiten.
sociale ruimte	... De sociale groep in dit fragment is onduidelijk. De ik-persoon is te verward. Het lijkt er wel op dat de ik-figuur opgenomen is.
symbolische ruimte	... Het winterse landschap kan symbool staan voor de situatie waarin de ik-persoon zich bevindt: in een donkere periode van zijn leven.

Boek p. 193, oef. 6

- ▶ 3 filmfragmenten → periode + aanwijzingen
- ▶ Kladpapier en potlood

F

**THE FOLLOWING PREVIEW HAS BEEN APPROVED FOR
APPROPRIATE AUDIENCES
BY THE MOTION PICTURE ASSOCIATION OF AMERICA, INC.**

www.filmratings.com

www.mpa.org

Verbetering oefening 6

	SITUERING IN DE TIJD	AANWIJZINGEN
Fragment 1	middeleeuwen	...Kledij, helmen, paard en kar, zwaarden,... .....
Fragment 2	klassieke oudheid	Colosseum met gladiatoren, keizer, wapens .....
Fragment 3	Tweede wereldoorlog (nieuwste tijd)	Vlaggen met een swastika, Hitlergroet, mensen in uniform,... .....

Doe jullie boek dicht!

Groene kader: Tijd

Tijd

Om een verhaal goed te begrijpen, moet je de **tijd**... kennen waarin het verhaal speelt. Elke periode heeft een eigen cultuur en specifieke gewoonten. Die bepalen het gedrag van de personen, hun leefomstandigheden, hun gedachten en gevoelens.

De **historische tijd** is de tijdsperiode waarin een verhaal zich afspeelt.

Bv.: *Een verhaal kan zich afspelen in de prehistorie, in de toekomst, in de middeleeuwen,...*

Boek p. 193, oef. 7

- ▶ Maak per twee oefening 2

Verbetering oefening 7

Er staat een zwarte auto op de oprit voor Anna's huis. Ondanks de weerspiegeling van het glas ziet Anna meteen dat Chet achter het stuur zit. Jazz stapt uit. 'Jij gaat met ons mee naar zee', lacht hij vrolijk. 'Maar ik moet naar school', protesteert Anna. 'Kom op, meid, een dagje zullen ze je op school niet missen. Zo'n verzoek kun je toch niet afslaan!' De weerstand bij Anna verdwijnt als sneeuw voor de zon. 'Even wat spullen pakken.' Anna vliegt naar binnen om het hoogstnodige bij elkaar te grissen en om nog snel even naar het toilet te gaan.

Chet rijdt loeihard over de snelweg. Na een uurtje parkeert hij de auto op de invalidenparkeerplaats van een grote supermarkt en koopt een stokbrood, wat kaas en een paar blikjes Bullit. 'Voor op het strand', zegt hij, terwijl hij het brood, de kaas en de blikjes op de achterbank gooit.

Er is niemand aan zee. Het strand wordt bevolkt door schreeuwende meeuwen die af- en aanvliegen op zoek naar etensresten.

Naar: *Bang*, Ingrid Dullens

- Hoeveel tijd heb je nodig gehad om dit fragment te lezen? Twee minuten
- Bepaal de tijd die verstreken is tussen het begin en het einde van het fragment. Ongeveer twee uur
- Markeer waar er tijdsprongen gemaakt worden in de tekst.

Doe jullie boek dicht!

Groene kader: tijd

Vertelde tijd – verteltijd

De **Vertelde tijd**..... is de tijd die tussen het begin en het einde van een verhaal loopt. Soms is die heel kort, maar soms beslaat die ook meerdere jaren.

Bv.: ***Het verhaal speelt zich af tussen januari en maart 2010, de vertelde tijd is dus drie maanden.***

Bv.: ***Vier jaar later kocht Bieke een huis. De vertelde tijd is hier vier jaar.***

De **Verteltijd**..... is de tijd die nodig is om het verhaal te vertellen of te lezen. Die kan ook uitgedrukt worden in het aantal bladzijden of regels.

Bv.: ***De verteltijd van een kortverhaal van vier bladzijden bedraagt ongeveer twintig minuten.***

Bv.: ***Een boek met 150 pagina's lees ik uit op één avond. De verteltijd is één avond.***

Quiz

Personages maken door hun afkomst, beroep, hobby's, opleiding,... deel uit van een bepaalde sociale groep. Over welke ruimte gaat dit?

- ▶ Geografische ruimte
  - ▶ Sfeerscheppende ruimte
  - ▶ **Sociale ruimte**
  - ▶ Symbolische ruimte
-
- ▶ Antwoord: **sociale ruimte**

De beschrijving van de ruimte (gebouwen, mensen, een landschap,...) kan een weergave zijn van de stemming in het verhaal. Welke ruimte is dit?

- ▶ Geografische ruimte
  - ▶ Sfeerscheppende ruimte
  - ▶ Sociale ruimte
  - ▶ Symbolische ruimte
-
- ▶ Antwoord: sfeerscheppende ruimte

Tijdsperiode waarin het verhaal echt afspeelt (middeleeuwen, de toekomst,...).

- ▶ Verteltijd
  - ▶ Vertelde tijd
  - ▶ Chronologisch
  - ▶ Historische tijd
-
- ▶ Antwoord: Historische tijd

De tijd die nodig is om het verhaal te vertellen of te lezen. Kan ook uitgedrukt worden in het aantal bladzijden of regels.

- ▶ Verteltijd
  - ▶ Vertelde tijd
  - ▶ Chronologisch
  - ▶ Historische tijd
- ▶ Antwoord: verteltijd

De plaats waar de gebeurtenissen in het verhaal zich afspelen. Welke ruimte is dit?

- ▶ Geografische ruimte
  - ▶ Sfeerscheppende ruimte
  - ▶ Sociale ruimte
  - ▶ Symbolische ruimte
-
- ▶ Antwoord: geografische ruimte

De tijd die tussen het begin en het einde van een verhaal loopt.

- ▶ Verteltijd
- ▶ Vertelde tijd
- ▶ Chronologisch
- ▶ Historische tijd

- ▶ Antwoord: vertelde tijd

Het winterse landschap kan symbool staan voor de situatie waarin Lena zich bevindt: in een donkere periode van haar leven.

- ▶ Geografische ruimte
  - ▶ Sfeerscheppende ruimte
  - ▶ Sociale ruimte
  - ▶ Symbolische ruimte
-
- ▶ Antwoord: symbolische ruimte